



'పద్మశ్రీ'ల మనోభావాలు



రాముడిచ్చిన కానుక పద్మశ్రీ

జనగామ జిల్లాలోని మారుమూల పల్లెటూరు అప్పిరెడ్డిపల్లిలో పుట్టిపెరిగిన నాకు కలవృత్తి విందు యక్షగానమే సర్వస్వం. 'సమ్యక్య' ముప్పై పద్మశ్రీ అవార్డుకు ఎంపికయ్యావు' అని చెప్పే మొదటి సమ్యక్. అయోధ్య రామాలయంలో బాల రాముడి ప్రాణప్రతిష్ఠ సందర్భంగా యక్షగానంలో రామాయణాన్ని ప్రదర్శించాం. ఆ తీరాముడే మెచ్చి ఇచ్చిన కానుకే ఈ పద్మశ్రీ పురస్కారం. - గణేష్ సమ్యక్య (యక్షగానం)



బుర్రకళకు పూర్వ వైభవం

మా తాతల కాలం నుంచి అందరం బుర్రకళనే నమ్ముతున్నాం. బలగం సినీమాలోని 'అయ్యో శివుడా! వెనుకట దానికీ సరిపోయే...' పాటతో గుర్తింపు వచ్చింది. ప్రాచీన కళను నేర్పుకునేందుకు నేటికరం ఆసక్తి చూపడం లేదు. పద్మశ్రీ అవార్డు రావడం సంతోషంగా ఉంది. ఇలాంటి అవార్డులతో అంతరించిపోతున్న కళకు పూర్వ వైభవం వచ్చినట్లుంది. - దాసరి కొండయ్య (బుర్రకళ)



జన్మ భూమికి అంకితం

పద్మశ్రీకి ఎంపికవడం నా జీవితంలో అపూర్వ ఘట్టం. మారుమూల పల్లెలో నేను చేస్తున్న సేవలను గుర్తించిన కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు. ఈ అవార్డుతో నా భాషకు మరలక పెరిగింది. నేటి యువత సాహిత్యంపై అభిరుచి పెంచుకోవాలి, సమాజాన్ని చైతన్యపరచే రచనలు చేయాలి. నా జన్మభూమికి అవార్డును అంకితమిస్తున్నా. ప్రధాని మోదీకి కృతజ్ఞతలు. - కూర్మి విరలాదాస్ (సాహిత్యం)



లంబాడీల విజయమిది

లంబాడీ సాహిత్యంలో నా సేవలను గుర్తించిన కేంద్రానికి కృతజ్ఞతలు. తండా నుంచి మొదలైన సాహిత్య ప్రయాణం ఢిల్లీ వరకు చేరడం, లంబాడీ తండాలు మట్టి పరిమళాలకు దక్షిణ అతిపెద్ద విజయం. లంబాడీ భాషలో రచించిన భగవద్గీతను ప్రచురించేందుకు చాలా కష్టపడ్డా. పద్మశ్రీ అవార్డుతో లంబాడీల సాహిత్యం కొత్త మలుపు తిరిగింది. - కేశవం నాగిరెడ్డి (లంబాడీ సాహిత్యం)



దేవుడిచ్చిన బహుమానం

నా బాల్యమంతా ఆకలి మంటల మధ్యనే గడిచింది. గంజి తిని పెరిగాను. నాకొచ్చిన ప్రతి అవకాశాన్ని దేవుడిచ్చిన కావ్యంగా భావించాను. శిల్పకళలో ఎప్పుడూ విమానంగా ఆలోచించే వాణ్ణి. పద్మశ్రీ వరించడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. ప్రతి పనిని సమాధాన స్వీకరించి, అద్భుత భగవతాలు రావాలనే ఆకాంక్షతో పనిచేయడమే నాకు గుర్తింపు తీసుకోవాలి. - ఆనందాచారి వేలు (శిల్పకళ)

రంగుల లిపితో రాసిన కవితలు కొండపల్లి బొమ్మలు



కొండపల్లి శేషగిరిరావు జనవరి 27న శతజయంతి

గీతనా ప్రాణవల్లి కాంతి కల్పనా ద్వ్యుక్త్యానా క్రాంతి పథము ద్యుక్త్యానా రూప ప్రస్థానయాత్

సుమారు అయిదు దశాబ్దాల కిందట ఆర్ధంలో తన ప్రతిబింబాన్ని చూసుకుంటూ తన రూపాన్ని తానే స్పృహ వేసుకుని పై కవితను రచించారు. ప్రముఖ చిత్రకారులు స్వర్ణయ్య డాక్టర్ కొండపల్లి శేషగిరిరావు.

ఏ కళానా వీక్షకులకు ఆనందాన్ని కలిగించడమే కాదు, మానసికోల్లాసాన్ని, చైతన్యాన్ని కలిగించగలిగితే ఆ కళ పరమ లక్ష్యం నెరవేరినట్టి. ఆ కళాకారుడికి అంతకన్నా సంతోష మరొకటి ఉండదు. తెలంగాణ గడ్డ మీద పుట్టి కళారాధనకు జీవిగాన్ని అంకితం చేసిన మహనీయులందరూ ఉన్నారు. చిత్రకళలో ఆన మాన ప్రతిభను కనబరచి ఆ సాధనలో శిఖరాలను అందుకున్న గొప్ప చిత్రకారులలో ముందు వరుసలో ఉండగలిగినవారు డాక్టర్ కొండపల్లి శేషగిరిరావు.

తానే స్వయంగా ఒక వ్యాసంలో శేషగిరిరావు చెప్పి నట్లు... 'చిత్రకళ ఒక భాష, రంగులు, రూపాలు దాని లిపి. ఈ లిపితో వ్యక్తించాలి, భాషాలో కవిత్వం.' అయితే, నృజనకారుడికి ఆ భాషా, లిపి తెలిసి ఉండడమే కాదు, అందులో నిష్ణాతుడై ఉండాలి. ముఖ్యంగా చిత్రకారులు స్వజీవించిన రూపు, నైరూపు చిత్రాలలో అలాంటి జీవమున్న కవిత్వం తొణికిసలాడుతారు. ఆ సుకవిత్వాన్ని వీక్షకులు అర్థం చేసుకోవాలి కూడా. అలాంటి చిత్రకారులు భాష పరిపూర్ణంగా తెలిసిన గొప్ప చిత్రకారులు కొండపల్లి శేషగిరిరావు.

ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లా మహబూబాబాద్ తాలూకా పెనుగొండ గ్రామంలో సంప్రదాయ కుటుంబంలో, గోపాల్ రావు, రామచంద్రమ్మ దంపతులకు జన్మించిన శేషగిరిరావు చదువుకోవడానికి ఎంతో కష్టపడాల్సి వచ్చింది. అప్పటికే, ఇప్పటికీ కూడా చిత్రకళ అభ్యాసం, నిరంతర సృష్టి ఎంతో ఖర్చుతో కూడుకున్నది. ఈ కళను వృత్తిగా స్వీకరించడానికి ఇతరత్రా ఆదాయం, ఆర్థిక సౌకర్యం ఉన్నవారికి తప్ప మరెవరికీ సరిపోయేది. బ్రాహ్మణ, రంగులు, కావ్యాన్ని, అవి ఉంచడానికి సరిపోయే మంచి బోలు... ఇవన్నీ మహమూలు



వారికి అందని ద్రాక్షలే. అయినప్పటికీ పాఠశాల విద్యను ఉర్దూ మీడియంలో పూర్తి చేసిన శేషగిరిరావు... చిత్రకళపై ఉన్న తీవ్రమైన మక్కువ వల్ల హైదరాబాద్ లో 1940లో స్థాపించబడిన గవర్నమెంట్ స్కూల్ ఆఫ్ ఆర్ట్ లో మొదటి బ్యాచ్ విద్యార్థిగా చేరి చిత్రకళను అభ్యసించారు. యుక్తవయసులోనే చిత్రాలు గీయడంలో నైపుణ్యం సాధించి సంతో, హర్షణి, కాకులు వంటి తన చిత్రాలకు ప్రముఖ చిత్రకారులతో పోటీపడి బహుమతులు సాధించారు.

నవాబ్ మెహదీ నవాబ్ జింగ్ బహదూర్ సహకారంతో రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ స్థాపించిన శాంతినికేతన్ లోని కళాభవన్ లో 1948లో చేరి నందలాల్ బోస్ వద్ద చిత్రకళను అభ్యసించారు. అక్కడ ఉన్న సమయంలో ప్రకృతి చిత్ర ఐరోపా, పౌరాణిక మూర్తుల చిత్రకళ సాధించారు.

ముఖ్యంగా బెంగాలీ సంప్రదాయ చిత్రకళ, చైనీస్ వాటి కలర్ మెయింటెన్స్ లోనూ, జపనీస్ చిత్రకళ లోనూ నిష్ణాతులయ్యారు. కొంతకాలం పాటు రాజస్థాన్ లోని బనస్ గిరి విద్యాలీలో చిత్రకళను అభ్యసించారు. హైదరాబాద్ లోని స్కూల్ ఆఫ్ ఆర్ట్ (ప్రస్తుతం కాలేజీ ఆఫ్ ఫైన్ ఆర్ట్స్)లో లెక్చరర్ గా ఉద్యోగ జీవితం ప్రారంభించి, ప్రాసెసింగ్ పదవీ విరమణ పొందేదాకా వివిధ స్థాయిల్లో పనిచేశారు.

పౌరాణిక పాత్రలు, సందర్భాలు, చారిత్రిక ఘట్టాలు చిత్రీకరించడానికి ఆయా పురాణ, చరిత్ర గ్రంథాలు అధ్యయనం చేయాల్సి ఉంటుంది. అప్పటివారి వేషభాషలు, అలవాట్లు... మొత్తంగా ఆనాటి సంస్కృతి ఆయా చిత్రాల్లో ప్రతిబింబించాలి. ప్రతి చిత్రానికి ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకుని గీసే అలవాటు శేషగిరిరావుది. విస్తృత పఠనం, నిరంతర అభ్యాసం ఆయనకు ఉత్తమశ్రేణి చిత్రకారునిగా తీర్చిదిద్దాయి. పౌరాణిక చిత్రాల కోసం ఆయన రామాయణ, భారత, భాగవత గ్రంథాలనూ, అభిజ్ఞాన శాకుంతలం వంటి కావ్యాలనూ, హనుమకొండ లోని వెయిస్ థియేటరు దేవాలయం, పాలంపేట రామస్వామి, కొలనుపాక, నాగార్జున కొండ, లేపాక్షి, తాడిపత్రి, సామ పాలెం, హంపి, తంజావూరు, మధుర, శ్రీరంగం, రామేశ్వరం, సాంచి, సారనాథ్, అజంతా ఎల్లోరా శిల్పాలనూ ప్రత్యేక శ్రద్ధతో, విమర్శనా దృష్టితో అధ్యయనం చేసి చిత్రాలు గీయడంతోపాటు అనేక వ్యాసాలు రచించారు.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

కవుల్లో పోతన అంటే శేషగిరిరావుకు ప్రత్యేక అభిమానం. వానమామల వరదాచార్యులు రచించిన పోతన చరిత్రము కావ్యంలోని 14 ఘట్టాలకు ఆయన వేసిన చిత్రాలు అత్యద్భుతంగా ఉండడమే కాక విరళాంబ నిలివిపోతాయి. బమ్మెరలోనూ, ఓరుగల్లులోనూ పోతన పంచ శత జయంతి ఉత్సవాలు జరిపిస్తున్నాడు ఆ కమిటీ వారి కోరిక మేరకు శేషగిరిరావు చిత్రించిన పోతన పోర్ట్రయట్ ఇప్పుటిలో నాధికారికంగా పోతన బొమ్మగా వాడుతున్నారు. చివరకు శిల్పాలు కూడా పోతన విగ్రహం చెక్కాల్సి వస్తే దాన్నే ఆయననేర్చు న్నారు. ఆ డిసెంబర్ 1975లో ప్రపంచ తెలుగు మహాభల సందర్భంగా ఆయన చిత్రించిన 'తెలుగు తల్లి' విగ్రహం కూడా బహుళ జనాదరణ పొందింది. వీరి చిత్రాలలో భృత్యుల రామ దాసు, విజయనగర సామ్రాజ్య స్థాపన, పోతనకు సరస్వతీ దేవి సాక్షాత్కారం, అహల్యా శాపవిమోచనం, కథా కాలక్షేపం, గడ్డి మోపునెత్తుకున్న పద్మ పదము, జంతులెళ్ళు వంటి చిత్రాలు ఎంతో ప్రసిద్ధి చెందాయి.

జానపద చిత్ర రంగానికి శేషగిరి రావు చేసిన కృషి, సేవ ఎంతో గొప్పవి. జనగామ ప్రాంతంలోని చెర్లూరులో మరుగున పడిపో తున్న తెలంగాణ పట చిత్రాలైన కాకి పడగలను గుర్తించి లలితకళా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.

అయినానే మంచి చిత్రకారుడే కాకుండా అకాడమి వారిని ఒప్పించి ఆ అభిరుచు వరాల కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ప్రకృతి దృశ్యాలు, పక్షులు, జంతువులు, శిల్పాలు, చారిత్రిక ప్రదేశాలు వంటివి చిత్రీకరించడంలో ఆయన ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపే వారు. హర్షణి, శ్రీదామిరం గ్రంథాల్లోని సున్నత అంశాలను చిత్రీకరించే సమర్థతను చేసి హుషంద మీరి ప్రత్యేకత.



గిరిరావు గారికి క్షుణ్ణంగా తెలుసు. ఆయన మంచి కవి, రచయిత కూడా. చిత్రకళకు సంబంధించిన ఎన్నో అంశాలపై మిలువైన వ్యాసాలు రాశారు. తమ సమాజాతీన చిత్రకారులైన కాపు రాజయ్య, పీటీ రెడ్డి వంటి వారి ప్రత్యేకతల గురించి, ఇతర ప్రముఖుల గురించి కూడా పదుల సంఖ్యలో వ్యాసాలు రచించిన సహృదయత, వైద్యుల ఆయనది.

బ్రిటిష్ పరిపాలన మన పూర్వ విజ్ఞానాలన్నీ మనకు లేకుండా చేసినా, చిత్రకారులంతా కుంచెలు, రంగుల వంటి వస్తువులను దిగుమతి చేసుకోవడానికి అలావాబు పడ్డారనీ, ఓదీశీయ అయిపోతారనీ బ్రాహ్మణ, వాటికేనలర్ బ్రాహ్మణ మన దేశ సంప్రదాయ రేఖాచిత్రకళా శైలిని మార్చేసిందని ఆయన ఆన భవపూర్ణకమైన అభిప్రాయం. మన ఉడుక వెంట్రుకలతో ఉత్తమమైన బ్రాహ్మణ తయారయ్యేవచ్చననీ, ప్రాచీన చైనా చిత్రకళలు ఎలుక మీసాలతో చేసిన బ్రాహ్మణ వాడారననీ, నల్లనారా, కర్పూరపు మసీతో కలిపిన రంగుల మేఖలంపుతో మన దేశంలో చిత్రకారులు అద్భుత చిత్రాలను సృష్టించారనీ ఆయన ఎక్కో వ్యాసాలలో పేర్కొన్నారు. వాటిని పెయింటింగ్ లో 'ఆక్వా డిక్టర్' అనే ప్రత్యేక విధానాన్ని ఆయన ప్రవేశపెట్టారు.

శేషగిరిరావు మంచి కార్టూనిస్ట్ కూడా అనే విషయం చాలామందికి తెలియదు. సన్నని రేఖతో హాసభావాలు ప్రకటించేయడం ఆయన ప్రత్యేకత. అంతగా గాఢాన పాఠశాల నడవించలేకపోయారు. అంతకు ముందు రోజుల్లోనూ ఆయన చిత్రించిన రాజకీయ వ్యంగ్య చిత్రాలు చురుకుపెరిగిపోతూ ఉంటాయి. ఆయన స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు కూడా.

శేషగిరిరావు ప్రతిభకా, చిత్రకళారంగానికి వారు ఆందించిన అమూల్య సేవలకా ఎన్నో సాహిత్య సాంస్కృతిక సంస్థలు తీరదులతో, పురస్కారాలతో సత్కరించాయి. 1998లో వారిని పాఠశాల తిరుమల తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం గౌరవ డాక్టరేట్ తో కళను వెలుగులోకి తెచ్చారు. ఆయనకు ప్రతిష్ఠాత్మక 'హంస' అవార్డు లభించింది. హైదరాబాద్, మైసూర్, మద్రాస్ ఆల్ ఇండియా ఆర్ట్ ఎగ్జిబిషన్ వారి పురస్కారాలు, ఏట లలితకళా అకాడమీ, కలకత్తా ఫైన్ ఆర్ట్స్ అకాడమీ సత్కారాలు, సారస్వత పదవి, ప్రపంచ తెలుగు మహాభల కమిటీ వారి సన్మానాలు పొందారు.

దేశ విదేశాలకు చెందిన ప్రాచీన, ఆధునిక చిత్రకళా రీతులను సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసుకున్న చిత్రకారులు, పరిశోధకులు, సామాజిక, సాహితీకర్తల డాక్టర్ కొండపల్లి శేషగిరిరావు వైద్యులను కేవలం ఒక వ్యాసంలో పేర్కొనడమంటే ఏమగును ఒక చిన్న సీసాలే చిట్టచువ్వ! ఈ జనవరి 27న వారి శతజయంతి సందర్భంగా సంస్మరణోత్సవం కళాభిమానులందరూ కర్ణకుం.

'మహోన్నతమైన కళ ఎన్నటికీ వృద్ధి కాజాలదు. అది కేవలం ఆత్మవ్యక్తికరణ మాత్రమే. దానికి ప్రతిబలకాంక్ష లేదు. కళకు ఆనందమే పరమాపది. నేత్రావూటిగా అవ్వడమే బాటు మానసికానందము కల్గించినపుడే కళ సార్వకాలికమి' అని చెప్పిన గొప్ప వ్యక్తి, చిత్రకళా తపస్వి డాక్టర్ కొండపల్లి శేషగిరిరావు గారికి నివాళి !!

ప్రకటన

'లోపలి ముసురు' ఆవిష్కరణ

హైదరాబాద్ లోని రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ వీధి వలలో 2024 ఫిబ్రవరి 4న సాయంత్రం అరుణ నారదభట్ట రచించిన కవిత 'లోపలి ముసురు' ఆవిష్కరణ కార్యక్రమం జరుగుతుంది. డా.ఎన్.గోపి ముఖ్య అతిథిగా ఆహ్వానింపబడ్డారు. డా. ఎ.వి. రఘు, డా. మామిడి హరికృష్ణ, డా.యూహల్, మెర్సీ మార్గలేట్ అత్యయ అతిథులుగా పాల్గొనతారు. సాహిత్య మిత్రులందరికీ సారథి అవ్వాలి.

కవితా సంపుటాలకు ఆహ్వానం

ఉత్తమ వచన కవిత్వాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న కవులకు ఏలా ఇస్తే పౌరమూల సాహితీ అవార్డులకు కవితా సంపుటాలను పాలమూరు సాహితీ అవార్డులకు మూడేసి కులు డా.బీవల్లి శ్రీకాంత్ ఆహ్వానిస్తున్నారు. 2023 లో ముద్రించిన వచన కవితా సంపుటాలకు మూడేసి ప్రతులను పంపించాలి. డా.బీవల్లి శ్రీకాంత్, 8-5-38, బీచ్ వద్ద కాలనీ, మహబూబ్ నగర్ - 509001, తెలంగాణ.. చిరుమాహాళ జనవరి 31లోపు కవులు తమ ప్రతులను పంపించాలి. ఎంపికైనవారికి రూ.5,118 నగదుతో పాటు జ్ఞాపికను అందజేస్తారు.

'జలతంత్ర' ఆవిష్కరణ

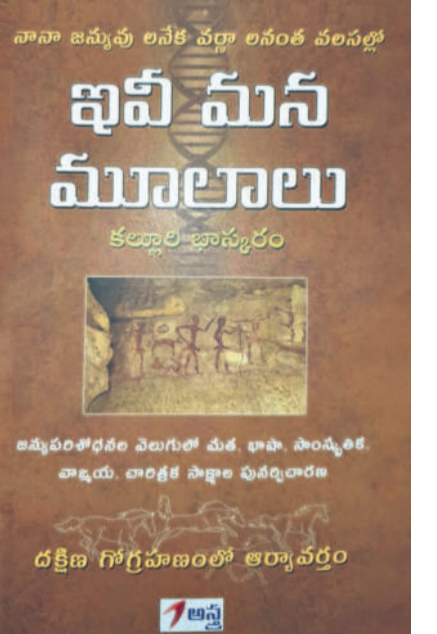
సిద్దిపేట ప్రెస్ బిల్డింగ్ లో మంజీలా రచయితల సంఘం ఆధ్వర్యంలో 2024 జనవరి 28న ఆదివారం ఉదయం 10 గంటలకు జైలం అంజయ్య రచించిన కవిత 'జల తంత్ర' ఆవిష్కరణ సభ జరుగుతుంది. మంజీలా రచయితల సంఘం అధ్యక్షుడు కె.రంగాచారి సభకు అధ్యక్షత వహిస్తారు. ప్రముఖ కవి, కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కార గ్రహీత కె.శివారెడ్డి ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తారు. డా.కొయిలకోటేశ్వరరావు పుస్తకపరిచయం చేస్తారు. నందిని సిదార్శెడ్డి, దేశపతి శ్రీనివాస్, జి.దేవీప్రసాద్, కె.విరామోజ్ అలీ, సిద్దిపేట గిరి తదితరులు పాల్గొని ప్రసంగిస్తారు.

సరిహద్దులు చెలిపి చదవాలి న పుస్తకం

అసలు యే సరిహద్దులనైనా చెలిపేసుకోవాలి గట్టం సాధ్యమా.. అసలు అనేక విషయాలకు యే సరిహద్దులు లేని కావ్యకృతులండా! కల్పాల భాగ్యం గా కోర్కె పుస్తకం 'ఇమి మన మూలాల' మనకు యిలాంటి సందేశాల... సంకేతాలు... కుతూహలాన్ని కొత్త వెలుగు ప్రసరిస్తుంది.

ముఖ్యంగా, మానవ వలసలు యెప్పుడు, ఎక్కడ, యెలా మొదలయ్యాయి? యే అన్వేషణ, యే జీవితావసరం మానవులను నిరంతరం వలస బాటని పట్టించాయి? ఆధునిక వలసలకు జన్మదానం గా జరిగే హద్దులకు, మూలాలకు నడుమ ఏమి దేవుని సంబంధం వుంది? మెహర్ గడ్డ లాంటి బోలెడు వ్యవసాయం మొదలైన కాలం నుంచి హరప్పా నాగరికత వచ్చి న్నమైన తర్వాత యే నాగరికత ప్రస్థానంగా ముందుకొచ్చింది? మొదలైన విషయాలను తెలుసుకోవాలన్న ఆసక్తిని కలిగించటంతో యీ పుస్తకం మనందరికీ సంబంధించినది, అందరం చదవాల్సింది. భారతీయులమైన మనందరి మూలాలూ పూర్వీక మనం పుట్టిపెరిగిన ప్రాంతంలోనో, మన దేశంలోనో, మన ఖండంలోనో లేవటాటు యీ రచయిత, యెక్కడో పుట్టి, యింకెక్కడికో వలస కట్టి, యెన్నో సమాహారాలతో సాంకర్షం చెంది యిప్పుడు ప్రపంచం అంత ధోనూ వ్యాపించిన యేడు వందల కోట్ల మంది మానవ జనాభాతో మనది విడిచిపెట్టే బంధమంటారు. యీ రోజున మనం దేశం, ప్రాంతం, మతం, కులం, భాష వంటి రకరకాల సరిహద్దుల్లోనూ, హద్దుల్లోనూ జీవిస్తున్నాం. కానీ యీ పుస్తకంలో రచయిత చూపారు యిలాంటి హద్దులేమీ యిరుగని ప్రపంచాన్ని! మనకి మొత్తం భూగోళాన్ని తన హద్దుగా చేసుకున్న కాలాన్ని!

యీ పుస్తకం మన కళ్లముందు అన్నివైపులా అనేక కొత్త కిటికీలు తెరిచి మనకు తెలియని, మనం మోహించి కూడా వుండని బో అద్భుత ప్రపంచాన్ని చూపిస్తుంది. మన జన్మ మూలాలే కాదు; మన భాషలు, మత విశ్వాసాలు, సంస్కృతులు, వాణ్ణయాల మూలాలూ కూడా మన దేశాన్ని, ప్రాంతాన్ని దాటి యెక్కడెక్కడ వున్నాయో చూపించే యీ



మన వేదాలు, యతిహాసాలు, పురాణాల్లో కనిపించే పాత్రల వేర్లు, వారు వ్యవహరించే శైలి, వారు పట్టుకునే ఆయుధాలు, వారు తిరిగిన రథాల వెనుక మన దేశ సరిహద్దులను దాటి విస్తరించిన చరిత్రను కళ్లకు కట్టించింది. మొదటినుంచీ పూరాచరిత్ర, చరిత్ర, మానవశాస్త్రం, భాషాశాస్త్రంపై ఆసక్తి, అధ్యయనం వున్న భాస్కరం గారు మహాభారతం తన ఆసక్తులన్నింటికీ కేంద్రబిందువు వ్యూహంతో వారు జెనెటిక్స్ లో కూడా తొంగి చూశారు. యెందుకంటే యీ రంగాలలోని అధ్యయ